

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 11. 12. & 13. lib. 1. Reg. in quibus
describitur sævitia Naas in Jabel, victoria de eo reportata. Liberrima
Populi castigatio, facta à Samuele. Philistinorum expeditio, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. II. 12. & 13. lib. I. Reg. in quibus describitur sevitia
Naas in Jabel, victoria de eo reportata. Liberrima Populi castigatio facta
à Samuele. Philistinorum expeditio, defectus armorum apud Israëlitas &c.

Considera I. Dæmonem, juratum animarum nostrarum hostem, N. 247.
imitari Naas Amonitem: ut enim homines semel per
tentationes debellatos, & à se feliciter victos tutò possideat, cum il-
lis fœdus init, talibūs expressum verbis citati cap. in hoc feriam vobiscum
fœdus, ut eruam omnium oculos dextros. Oculus iste ratio humana est: cul-
ter ad eruendum hunc oculum, à Dæmone assumptus est gula & ebrie-
tas: his enim vitiis qui indulserit, quasi cæcus in quævis vitia præceps
agitur. Quotidianò inquit S. Leo Serm. de jejunio, experimento probatur,
potus satietate aciem mentis obtundi, & ciborum nimietate vigorem cordis habe-
tari, & teste S. Hieron. nihil adeò obruit intelligentiam, sicut comedio & ebrie-
tas. Electus ille Populus, quamdiu in Ægypto coquendis lateribus oc-
cupatus, arcto pane & aquâ vixerat, divinarum rerum florebat intelli-
gentiâ & pietate in Deum: at quamprimum inde eductus cœpit man-
ducare & bibere, cœpit etiam ludere, lusu planè haud aliò, quam quod
Deus illuditur, carnalia sectandò vitia. Dein adeò rationem omnem
hôc lusu perdidisse visus est, ut exclamârit amens: Hi sunt Dii tui &c.
Docuère præcedentia, in libro Levitici enarrata: quod in Holocau-
stis Deo offerendis, si quæ constitissent ex avibus, vesicula gutturis dêpo-
nenda fuerit. Hoc mandatô divina significaverat Sapientia, animas
hominum ineptas esse ad celestium rerum agnitionem, ad quam in-
star avium elevari eas oporteat, quando vesiculam gutturis, ciborum
& potuum receptaculum, deferant plenam. Hinc ait Isid. lib. I. Sent.
42. Gula saturitas nimia aciem mentis obtundit, ingeniumque evanescere facit;
& Plato interrogatus quondam: unde tanta ei de terrenis æquè ac
supernis venerit scientia? responso dedit: plus consumpsi olei de lampâ-
de, quam vini de calice. Hinc Christiane Lector! arripe cum Salomone
consilium, dicente Eccles. 2. Cogitavi in corde meo abstrahere à vino carnem
meam, ut animam meam transferam ad Sapientiam. Id autem consilii si in ef-
fectu compleveris, insiliet in te Spiritus Domini, sicut in Saulem capite
citato, & percuties Ammonem, Diabolum videlicet, per gulam &

XX

ebrie-

ebrietatem tibi insultantem. Eris in te innovaturus Regnum Dei, & immo-
latus per mortificationem Hostias pacificas omnium virtutum Deo
gratissimas.

N.248. Considera 2. Quām insignem Superioribus Doctrinam exhibeat
Propheta Samuel, testatus suam in reprehendendis vitiis libertatem,
nullis unquam muneribūs ligatam cap. 12. v. 3. Præluserat ibi Apo-
stolo Paulo, Actorum 20. de se profitenti: *Contestor vos hodiernō die,*
quia mundus sum à sanguine omnium; non enim supersugi, quō minus annunia-
rem omne consilium Dei vobis. Superior, qui vel ex negligentia, timore
aut amore remissus est in corrigendo, instar mortua Imaginis se ge-
rit, ad fugandas aves orditatae: hæc namque successu temporis nihil
curatur: atque sicut Janitor, qui juxta hospitium pictus, gladium
manu vibrat, intrantes quasi transfossurus, nullum ab ingressu arcet:
ita Superior, qui non & liberā & acrī correctione in subditorum vi-
tia invehitur, ab illis patrandis neminem deterret. Christus Dominus
veri Superioris partes in hoc passu strenuè expleturus, asserit Joa-
nis 15. *Ego sum vitis vera, vos palmites.* Sed quis nescit: palmites præcisō
omni respectu putandos esse, ut fructifcent? hinc testatur Evange-
lium, Discipulos toties ab eo acribūs verbis castigatos esse, quoties de-
liquerant, audire coactos, quod sint homines modicæ fidei, vel tardi cor-
de ad credendum. Quin imo Petrus ipse Apostolorum Princeps rigi-
dam à Magistro hoc subiit censuram, quando Sathanas vocatus est.
Quare si & tu veri Superioris vices agere vis à Christiane! depone
omnem metum in corrigendo, futurus alias alieni peccati reus. Mo-
lestus est Medicus furenti phrenetico, ait S. August. Epist. 50. & Pater indi-
sciplinato filio: ille ligandō, iste cedendō, sed ambo diligendō. Sin autem illos ne-
gligant, & perire permittant, ista potius mansuetudo falsa crudelitas est. Videns
ergo subditi tui peccata, quantociùs Samuelem imitans dic cum illo
v. 13. cap. 13. *Stulte egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui, que prece-
pit tibi. Dæmon, cùm noverit: quantum acrior Superioris correccio-*
suo Regno damnum inferat, instar Philistinorum se gerit, nolentium
fabros ferrarios pati Israélitū v. 19. cit. capitū, ne illi lanceis & gladiis
armarentur, quibūs eos debellarent: ita rigorem omnem vult a Su-
perioribus exulare, timens, ne subditis à peccando sic de-
territis, ipse eorum virtutibūs oppugnaretur.

Doctri-